

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. In quo situs sit peccati originalis conceptus, Novatorum sententiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

de eodem dicitur, per lavacrum regenerationis & renovationis. Item Actuum Apost. cap. 22. v. 16. dixit Ananias Saulo: *Exurge, & baptizare, & ablue peccata tua.* Proprius ergo baptismi effectus est ablutio, seu emundatio à peccatis, & ad hunc finem parvulis semper ab Ecclesiâ applicatus. Unde Concilium Milevitanum secundum, & Concilium Trident. sess. 5. num. 4. falsam aiunt esse baptismi formam, si hoc Sacramentum in peccatorum remissionem non conferatur.

Forma Baptismi arguit eum conferri ad remittenda peccata.

VI.
Per Adamu peccatum in omnes partransit, non imitatione, sed propagatione.

Hinc etiam constat inane esse commentum illud Pelagii & discipulorum, qui ut testimonium Apostoli supra ad peccati originalis probationem positum eludant, aiunt per unum hominem, seu Adamum peccatum in omnes transivisse imitatione, non propagatione, & hac tantum ratione peccatum ab Adamo ad nos fuisse derivatum, quòd is se in peccando exemplar quoddam statuendo, nobis fuerit offendiculo, quem nimirum imitantes posteri, & in eum tanquam in caput oculos conspicientes, facilius illius exemplo ad peccandum petra-huntur.

VII.
Erasmus omni modo cenatur verba Apostoli de peccato originali intelligenda esse de imitatione.

Hoc Pelagii somnium mordicus defendit Erasmus, & omni modo contendit verba illa Apostoli, non de peccati per propagationem, sed de imitatione, ut volebant Pelagiani, esse intelligenda: hinc Suarez hic, tract. 5. Disp. 9. sect. 1. num. 1. de Erasmo loquens sic habet: inter alia impiè dicit, impudenter mentiri eos, qui locum illum Pauli dicunt non posse intelligi de peccato per imitationem. Cum autem videret S. Augustinum maxime hac in parte sibi esse contrarium, & in hanc Pelagianorum explicationem de peccato per imitationem non per propagationem transfuso acerrimè invchi, totis viribus conatur Sancti Doctoris auctoritatem extenuare: imò S. Augustinum, S. Hieronymum, & S. Ambrosium in disputationibus adversus hæreticos Scripturas non eâ qua par est sinceritate interpretari homo profanus & impudens affirmat. Tandem ferid omnes monet, ne nimium Pelagianos averterent.

Erasmi impudencia.

VIII.
Refellitur explicatio de peccato per imitationem, non per propagationem transfundendo.

Sed inanis planè ac inutilis est hæc Erasmi & Pelagianorum Apostoli explicatio de peccato in nos, non per generationem, sed per imitationem transfundendo. Primò quia Concilia & Patres aperte ei adversantur. Secundò ita peccatum per Adamum in nos transivisse docet Apostolus, sicut iustitia transivit per Christum; hæc autem non solâ imitatione, sed per veram regenerationem à Christo in nos est derivata. Tertio Eva potius & Angelus fuerunt exemplar peccandi, cum peccatum ante Adamum admiserint. Quarto, docet S. Paulus ita peccatum esse causam mortis sicut Adamus est peccati, sed peccatum non per imitationem est causa mortis, sed verè & proprie, ergo & Adamus fuit peccati. Varia contra peccatum originale ab hæreticis obijciuntur, quæ decursu hujus disputationis, prout occurrunt, solventur.

SECTIO SECUNDA.

In quo situs sit peccati originalis conceptus. Novatorum sententia.

I.
Monstrorum facundia patens hæresis.

NOSTRI temporis sectarii, ut est monstrorum secunda parens hæresis, incredibile dictum est in quot quaque abstrusos, tum in aliis rebus, tum circa originale peccatum errores sint prolapsi. Nec mirum; dum enim Ecclesiâ, quæ

columna est & firmamentum veritatis, relictâ, ejusque scitis ac definitionibus contemptis suâ quisque incedit viâ, nova in dies cudent dogmata, fidemque suo arbitratu fungunt, mera denique somnia pro oraculis obtrudunt. Quædam hic eorum placita referam, cætera videri poterunt in Bellarmino & aliis, qui isthæc ex proposito, & fufillimè prosequuntur.

Primus error, vel potius delirium fuit Matthei Flacci Illirici unius ex Centuriatoribus Magdeburgensibus, qui peccatum originale dicebat esse ipsam animâ, vel naturâ humanâ substantiam, quam ab imagine substantiali Dei ad quam creatus est homo, ut habetur Genesis primo, verè transformatam esse in substantialem imaginem diaboli: Quid stolidius.

II.
Flacci Illirici de peccato originali delirium.

Hoc itaque Illirici commentum non orthodoxi tantum sed ipsi etiam sectarii insectantur, estque non Fidei solum, sed rationi aperè contraria: primò enim recidit in errorem Manichæorum constituentium substantiam per se malam. Deinde Christus non assumpsisset eandem specie nobiscum naturam. Item in resurrectione non in eadem specie naturæ resurgeremus in qua nati sumus. Tandem sequitur animam esse corruptibilem, imò de factò corrupti, cum in omnino aliam transmutetur. Unde ulterius habetur, vel peccatum originale omnino non tolli per baptismum, vel naturam humanam denuo destrui, & mutari in aliam specie distinctam.

III.
Hoc Illirici somnium Catholicis juxta & acatholicis ut verum & firmum regimur.

Secundò itaque volunt sectarii originale peccatum esse ipsam concupiscentiam, seu corruptionem naturæ ad peccatum Adam in nobis consecutam: ita Lutherus, Calvinus, Philippus Melancthon & alii; qui proinde omnes dicunt peccatum originale semper manere, etiam in renatis, quamvis ob Fidem & Christi merita non imputetur. Refellitur tamen hic error primò; peccata enim verè tolluntur, non teguntur tantum, seu non imputantur. Unde Baptismus in sacris Scripturis vocatur lavacrum regenerationis, & eo lavari & mundari dicuntur homines. Præterea minus efficax esset sanguis Christi secundum hunc modum procedendi ad nos mundandos, quam fuerit Adam ad nos inficiendos, cum verè per ipsum infecti fuerimus, cum tamen dicat Apostolus ad Romanos 5. v. 15. *Si enim unus delicto mortui sumus, multò magis gratia Dei, & donum in gratiâ unius hominis Jesu Christi in plures abundavit, & cætera.* Deinde falsum est quod imaginantur hæretici de non imputatione peccati cujuscumque, si actu maneat; si enim verè peccatum sit, Deus id semper imputat, juxta illud ad Rom. 2. v. 9. *Tribulatio & angustia in omnem animam hominis operantis malum, &c. non enim est acceptio personarum apud Deum.*

IV.
Non potest originale peccatum situm esse in concupiscentia.

Dicunt, concupiscentiam vocari subinde in Scripturâ peccatum. Contrâ: sic Christus 2. ad Corinthios cap. 5. v. 21. dicitur factus peccatum pro nobis, id est hostia pro peccato: vitulus etiam aureus Deuter. 9. v. 2. dicitur similiter peccatum, id est occasio peccati: sic ergo concupiscentia dici potest peccatum, id est effectus vel causa peccati, sicut juxta S. Augustinum lib. 1. de nup. & concupiscentiâ cap. 23. locutio dicitur lingua, & Scriptura manus, quia ab ipsis sunt factæ. Quod si S. Augustinus nonnumquam affirmet concupiscentiam esse & peccatum, & penam peccati, & causam peccati, intelligit non de omni motu concupiscentiæ, sed de iis motibus, quibus vel præbetur consensus, vel non reprimuntur, cum quis deberet

V.
Sequitur illud per baptismum non tolli, nec homines vel ab eo mundari.

V.
Concupiscentia cur interdum vocetur peccatum.

Quo sensu S. Augustinus subinde concupiscentiam appellat peccatum.

deberet eos reprimere. Tandem quando S. Augustinus addit concupiscentiam, contra quam bonus concupiscit spiritus, seu cui resistitur, esse peccatum, vel intelligit causaliter, juxta supra dicta, vel vult esse peccatum in sensu diviso resistentiæ. Videatur Bellarminus citatus cap. 13. Valentia hic d. 6. q. 1. puncto 1. Tannerus hic d. 4. q. 7. dub. 3. qui hæc fusius contra hæreticos prosequuntur.

VI. Tertio nonnulli ex novatoribus volunt peccatum originale, non esse quidem concupiscentiam, seu naturæ corruptionem quasi in actu primo, sed ipsos actuales motus pravos concupiscentiæ. Qui error vel ex eo sufficienter refellitur, quod parvuli etiam recenter nati habeant peccatum originale, qui nihilominus ejusmodi motuum capaces non sunt.

SECTIO TERTIA.

Alia peccatum originale explicandi via.

I. QUARTO itaque dicunt alii, peccatum originale consistere in morbida quadam qualitate in animo, primo conceptionis instanti producta, seu languore quodam, & hanc etiam qualitatem fomitem & concupiscentiam appellant, & ad malum ac peccatum inclinare asserunt. Hæc sententia tribuitur Magistro in 2. dist. 31. Antiodorensi, Henrico, Gabrieli, & aliis apud Tannerum d. 4. q. 4. dub. 4. num. nonagesimo sexto. Sed merito hoc rejicitur ab omnibus; cum enim languor iste maneat in renatis, sequeretur peccatum originale in iisdem manere post baptismum: si autem velint, ut velle exiis aliqui videntur, qualitate secundum se non esse peccatum formaliter, sed tantum materialiter quatenus scilicet annexum sibi habet reatum aliquem, qui per baptismum tollitur, nil opus erat ejusmodi qualitatem excogitare, cum concupiscentia ipsa naturalis sufficeret, nec fomes seu inclinatio naturalis ad peccandum aliud est, quam ipsa entitas appetitus originali justitiæ destituti. Quare Tannerus citatus existimat hos auctores in Philosophiâ potius quam Theologiâ errasse, in hoc uno nimirum quod fomitem, seu concupiscentiam ab appetitu distinctam esse asseruerint.

II. Quinto affirmant alii, peccatum originale nil aliud esse quam ipsum peccatum Adami imputatione quadam, & denominatione tantum extrinsecâ omnibus Adami posteris communicatum: unde unum solummodo peccatum originale esse asserunt, idemque omnibus hoc modo extrinsecâ imputari. Hæc videtur mens Catharini in tractatione de casu hominis; quæ tamen sententia, ut eam explicare videtur hic auctor, nempe ut nec singulis insit verè peccatum originale, sed solum extrinsecâ, nec ut iis insit peccatum, sed effectus tantum quidam peccati ab Adamo derivatus, sustineri non potest, cum Concilium Tridentinum sel. 5. can. 3. definiat peccatum originis inesse unicuique proprium: & sel. 6. cap. 3. propagatos ex Adamo propriam injustitiam contrahere. Sic etiam Apostolus ad Romanos 5. eodem modo mortem & peccatum in omnes homines transisse affirmat, ergo verè parvulis, & omnibus non renatis inest peccatum.

III. Sexto Durandus in 2. d. 30. q. 3. affirmare videtur, peccatum originale nil esse aliud, quam

dignitatem quandam ad penam: qui proinde insinuat peccatum originale non esse verè & proprie peccatum. Sed hoc ab omnibus merito rejicitur; Concilium enim Tridentinum sel. 5. num. 2. anathema dicit ei, qui affirmat Adamum in omne genus humanum peccatum non transfudisse: & num. 5. damnat eos, qui negant per baptismum tolli totum id quod veram & propriam peccati rationem habet. Tandem communis est vox Sanctorum Patrum ab Adamo in nos, non penam tantum & mortem corporalem, sed peccatum etiam & mortem spiritualem fuisse derivatam, ut inter alios disertè docet S. Prosper contra Collatorem, cap. 9.

Durandi insinuantis peccatum originale non esse proprie peccatum, aperte pugnat cum Concilio Tridentino.

SECTIO QUARTA.

Verum peccatum originale consistat in peccato Adami habitualiter manente.

HIS itaque opinionibus rejectis, duæ aliæ de originali peccati constitutivo restant, parè penè probabilitatis sententiæ, sive rationum momenta spectes, sive auctorum, qui iis suffragantur numerum, ut difficilè videatur ex his unam præ alterâ amplecti, sibi que sequendam assumere, ut utraque cum sua probabilitate proposita innox videbimus.

Recentiores ergo nec pauci nec indocti asserunt peccatum originale esse ipsum Adami peccatum ad posteros transfusum, iisque inexistens non Physicè, sed moraliter, sicut in adulto manet habitualiter actus peccati semel commissus, donec expietur. Aiunt ergo hi auctores Deum, ut supremum Dominum, ita posterorum omnium voluntates in Adami, tanquam capitis voluntate collocasse, & univisse, ut illo comedente pomum vitium, & peccante, censerentur etiam illi pomum illud comedisse, & peccasse: & licet peccatum illud Adami præcisè prout fuit peccatum personale ipsius, sit ipsi postea penitentiam agenti remissum, ut tamen fuit peccatum capitis, seu spectans ad posteros, in iis manet, eosque statim ac concepti sunt, denominat peccatores: ita Salmeron ad Romanos 5. d. 26. Granado de Immaculatâ Conceptione d. 1. cap. 9. Zumel, & alii plurimi, quam etiam sententiam tenet & fusè declarat Pater Arriaga hic, Disp. 51. sect. 4.

Sed contra primò: Apostolus enim ad Rom. 5. Sicat, inquit, per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita & per obediendum unius, justis constituentur multi, sed non constituimur justis per obediendum, & alios actus virtutum Christi formaliter, sed solum causaliter, in quantum scilicet promeretur nobis veram justitiam internam sanctificantem, ergo &c. Quibus consonat illud Concilii Tridentini sessione 6. cap. 3. ubi docet parvulos, dum concipiuntur, propriam injustitiam contrahere ex vi propagationis carnalis, sicut fideles per renascentiam in baptismo gratiam Christi consequuntur. Confirmatur: nam juxta idem Concilium Tridentinum peccatum originale inest unicuique proprium, de quo plura postea.

Contra secundo: inintelligibile siquidem videtur quomodo per voluntatem alienam possit quis intrinsecè peccare, & non merè per denominationem extrinsecam, qua de causâ magis consequenter procedebat Catharinus, qui cum hanc sententiam

I. Dux aliæ parè penè in ter se probabilitatis sententiæ.

II. Sententiâ originale peccatum statuentem in Adami peccato, moraliter manente.

III. Sequeretur ex hac sententiâ nos justos constitui formaliter per obediendum Christi.

IV. Sequeretur ulterius peccatum originale non esse nobis intrinsecè, sed extrinsecè imputari.

Non est sitit peccatum originale in morbida qualitate.

Cum hac qualitas, seu languor maneat in renatis, sequeretur peccatum originale per baptismum non tolli.

Quinta sententiâ est, peccatum originale aliud nihil esse, quam ipsum Adami peccati, per denominationem extrinsecam posteris communicatâ.

Hæc sententiâ sustineri nullâ modo potest.

Sententiâ